

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ; Ірпінь : ВТФ "Перун", 2005. 1728 с.
3. Різак М. І., Бисага Ю. М., Палінчак М. М. Корупція як негативне соціальне явище: шляхи її подолання в Україні та міжнародний досвід. Ужгород : Ліра, 2014. 7 с.
4. Мірошник Ю. П. Корупція в Україні: погляд із-за кордону.: Південноукр.правн. часоп. 2007. N1. С. 12-15.

*Маліновська Ольга Ярославівна,
доцент кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом;
Сорочинська Катерина Олександрівна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти I курсу,
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»;
Львівський національний університет імені Івана Франка*

ВИКЛИКИ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ СФЕРИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

У найбільш кризові моменти для суспільства, коли повністю відсутня визначеність у наступному дні, особливу роль відіграє комунікація публічних управлінців. Стиль подачі інформації, її дозованість, а також правдивість визначає, якою держава вийде після переламного моменту. Потрібно доносити дані так, щоб не нашкодити національній безпеці та вгамувати панічні настрої, при цьому не вдаючись до відвертої брехні чи маніпуляцій.

Після того, як росія розв'язала повномасштабну війну на території України, українська влада відчувала виклики комунікації у кризових ситуаціях на собі. Потрібно контактувати з громадськістю, партнерами, а іноді навіть з ворогом. Оскільки це перша війна, коли кожне управлінське рішення стає майже відразу публічним, а ворог використовує дезінформацію як повноцінну зброю, Україні доводиться стежити за сучасними тенденціями ведення професійної комунікації державних управлінців, а іноді самим створювати правила. Таким чином тема викликає зацікавлення, що спонукає до наукових досліджень та публікацій в цій темі.

Комунікація – це процес обміну інформацією, що включає суб'єкти комунікації, спосіб і об'єкт комунікації. У сфері публічного управління вдала комунікація допомагає «встановити й підтримувати двосторонні лінії спілкування та співробітництва між державою та її громадськістю; передбачає розв'язання питань та управління проблемами в ході їх надходження; допомагає адміністрації інформувати громадськість, формувати їх думку та реагувати на запити; визначає і підкреслює відповідальність керівництва, щоб такі зв'язки могли служити суспільним інтересам» [1, с.303]. Проте комунікаційні потреби не можуть існувати відірвано від внутрішніх та зовнішніх чинників, а тому звичний хід обміну даними зазнаватиме змін під час кризових ситуацій, такі як війна [2, с.170].

Звичайні стандарти оперативності, повноти, достовірності інформації піддаються модифікації у цілях національної безпеки. У контексті війни перед комунікацією публічних управлінців постають наступні виклики: забезпечення конфіденційності таємної інформації, потреба в детальній перевірці інформації та використання різних каналів її поширення. Потрібно залучати якомога ширші кола населення до офіційних повідомлень влади, щоб людям не доводилося шукати ці дані на неперевірених ресурсах. При цьому необхідно усвідомити, що «комунікація» – це більш ніж просто інформування. І хоча під час війни повнота слова певною мірою обмежується, потрібна відкритість та прозорість особливо у випадках ухвалення непопулярних рішень, щоб уникнути обурення суспільства, яке в такій кризовій ситуації може стати фатальним. [3, с.106]

Україна втілила вищесказані модифіковані принципи комунікації у розподіленні каналів інформації. Президент виконує безпосередню функцію та відповідає за представлення країну в міжнародних відносинах, комунікацію з партнерами, а також доносить результати своєї роботи суспільству без посередників через щоденні вечірні звернення [2, с.170]. Голови військових адміністрацій комунікують безпосередньо з людьми, що проживають на території областей, за які вони відповідальні. Вони оголошують офіційні дані про евакуації, прильоти, надання гуманітарної допомоги. Речники Міноборони доповідають про результати просування військових, речники Повітряних сил – про ворожі обстріли та роботу протиповітряної оборони. Це створює атмосферу широкого інформування, коли кожен доповідає лише про «свій» об'єкт, усвідомлюючи, які саме дані можна робити публічними.

Інша тенденція, яка розпочалася у сфері комунікації публічного управління ще до війни, проте зараз стала більш поширеною – цифровізація. «Під цифровізацією публічного управління розуміється використання цифрових технологій, можливостей онлайн комунікацій в системі прийняття та реалізації державноуправлінських рішень, надання адміністративних послуг, формування дієвих державних механізмів реалізації державної політики у всіх сферах життєдіяльності суспільства» [4, с.45]. Українці голосують за ухвалення важливих рішень у Дії [5], переглядають новини на сайтах відповідних міністерств та навіть беруть участь у конкурсі від МЗС [6].

Окрім комунікації влада-суспільство, російське повномасштабне вторгнення показало важливість інформаційної війни. У військовій історії, яку експерти вже називають війною п'ятого покоління, поряд із традиційними підходами, РФ намагається розвивати та застосовувати і нетрадиційні інструменти воєнної політики [4, с.44]. Наприклад, поширення пропагандистських тез про розкрадання західної зброї, залякування європейців страшною зимою без російського газу, вкидання суперечливих тез для розколу українського суспільства. У публічній комунікації українській владі вдається зруйнувати більшість міфів, шляхом підкреслення українських цінностей. Для світу ми поширюємо інформацію про

український героїзм, який нагадав, що означає боротьба за свободу. Всередині України влада нагадує про об'єднання заради боротьби зі спільним ворогом. Якими б різними б ми не були, мета в нас одна.

Отже, комунікація у публічному управлінні під час війни лежить в багатьох площинах: зміцнення ситуації всередині України та інформування суспільства, нагадування про війну за кордоном та руйнування планів ворога. Для кожного з цих пунктів потрібен власний підхід, адже універсального рішення просто не існує. Попри унікальність російсько-української війни, публічним управлінцям вдається знаходити слова та методи їх донесення, щоб Україна лишалася на порядку денному – згуртована та готова до марафонної боротьби.

Список використаних джерел

1. Вішка І. С. Важливість налагодження сучасних комунікативних процесів під час публічного управління. Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ : Зб. тез, м. Херсон, 18–19 квіт. 2019 р. 2019. С. 302–304.
2. Пушкар З., Пушкар Б. Комунікаційні канали під час військового стану в Україні. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України : Матеріали доп. Всеукр. науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 31 трав. 2022 р. Тернопіль, 2022. С. 169–172.
3. Амро Т. Професійна комунікація державних службовців у контексті війни: аналіз викликів та перешкод. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління. 2022. № 5 (65). С. 104–107.
4. Пушкар З., Пушкар Б. Комунікаційні канали під час військового стану в Україні. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України : Матеріали доп. Всеукр. науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 31 трав. 2022 р. Тернопіль, 2022. С. 169–172.
5. Горлач П. Міністр культури оголосив результати голосування щодо долі радянського герба на щиті "Батьківщини-Матері". Суспільне. URL: <https://suspilne.media/262984-ministr-kulturi-ogolosiv-rezultati-golosuvanna-sodo-doli-radanskogo-gerba-na-siti-batkivsini-materi/> (дата звернення: 27.09.2023).
6. Пушкар З., Пушкар Б. Комунікаційні канали під час військового стану в Україні. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України : Матеріали доп. Всеукр. науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 31 трав. 2022 р. Тернопіль, 2022. С. 169–172.